

Skade, og som jeg tror er ganske uødvendig. Det er nemlig den, at de Folkeskoler, der skulle kunne faa Fribefordring, skulle ejes af Kommunen. Dette, om en Skole ejes af Kommunen eller er privat, forekommer mig ganske underordnet. Det væsentlige er, at de Børn, der gaa i Skolen, ere dem, der faa den elementære Undervisning, som Husmænds og Arbejdsmands Børn faa. Om Undervisningen saa bliver given i en Kommuneskole eller Friskole paa Landet eller i en privat Skole i Købstæderne, det forekommer mig ganske underordnet. Der kunde endog saa være Grund til at ønske Friskolerne denne Fribefordring nok saa gerne som Kommuneskolerne. Friskolerne omkring paa Landet ere som Regel højst sympatiske Anstalter, der ledes af en ideelt anlagt Mand med levende Interesse for Børnenes Opdragelse, Mænd, som have et lyst Syn paa Livet og Lyst til at føre Børnene godt frem til Livets Gerning, og som under meget tarvelige og knappe Forhold give de unge lige Oplysning med Kommuneskolen eller lidt fremmeligere Oplysning, end Kommunen giver. I hvert Tilfælde er det da saaledes, at Friskolen giver en Del Børn noget, som Kommunen slipper for at give dem. Der kan derfor være al mulig Grund til at give dem i denne Virksomhed den lille Behagelighed, den samme Støtte, som Kommuneskolen faar. Er man bange for, at det skulde føre for vidt, kan man jo bestemme, at Fribefordring ikke tildeles, uden at Kommunalbestyrelsen anbefaler det og erklærer, at det er en Folkeskole, der gør Kommuneskolens Gerning. Det tror jeg ikke, at der er nogen som helst Fare ved. Jeg tillader mig at anbefale denne Sag til den højtærede Indenrigsministers Overvejelse og Velvilje.

Indenrigsministeren (*Bardenfleth*): Naar jeg udtaler min Paaskønnelse af, at Indenrigsministeriets Budget § 6, for saa vidt det vedrører Statsbanerne, er blevet anbefalet af det ærede Finansudvalg til uforandret Vedtagelse, mistorstaar jeg ganske sikkert ikke denne Anbefaling, som om der deri laa en fuldstændig Tiltræden paa alle Punkter af de Principper, som have ligget til Grund ved Budgettets Udarbejdelse, men jeg tør dog tro, at det ærede Udvalg har haft Blik for — derom er jeg ganske overbevist efter den ærede Ordførers Udtalelser — at der ved en Forretning som Statsbanerne maa være overladt Administrationen Handlefrihed i meget betydeligt Omfang. Den Maade,

hvorpaa Budgettet her er udarbejdet for det kommende Finansaar, er jo ganske i Overensstemmelse med de Aftaler, der tidligere gennem de Aar, der ere forløbne siden 1892, have fundet Sted mellem Indenrigsministeren og Folketingets Finansudvalg. Jeg haaber ogsaa, at Udvalget og det høje Ting ere overbeviste om, at paa de Punkter, hvor man fra Statsbanernes Side har ønsket og søgt Forhøjelser, er det kun sket i det Omfang, man har anset for absolut nødvendigt, idet man har holdt sig for Øje, at det er absolut nødvendigt at anvende den største Sparsommelighed. Den ærede Ordfører omtalte det Punkt, der er berørt i Betænkningen under Nr. 11, hvor der er givet Oplysninger fra Statsbanerne angaaende stedfundne Togforsinkelser i det sidste Aar. Den ærede Ordfører udtalte her, at det forekom ham, at Togforsinkelserne havde været hyppigere, end de forstandigvis burde være, men det er ikke muligt at paapege, hvorledes de skulle afhjælpes. Jeg tillader mig herved at gøre den Bemærkning, at det forekommer mig, at den Skrivelse, der har ledsaget de statistiske Oplysninger, indeholder forskellige Momenter, der nødvendigvis maa komme i Betragtning ved Bedømmelsen af Togforsinkelsernes Grad. Jeg ser ikke rettere, end at de ere vel motiverede af Hensyn til, at de lokale Forhold her i Landet med de mange Søforbindelser, med et Klima, der er i høj Grad stormfuldt, maa foranledige, at der hyppig kan indtræde Togforsinkelser, for hvilke Banerne ikke kunne bære Skylden. Kunde vi indrette det saaledes, at vi gjorde Forbindelsen mellem Øerne fast ved Broer, eller kunde vi gøre vort Klima roligere og stille med milde Vestenvinde, vilde Forholdet være anderledes. Men jeg tror ikke heller, at man ved en Sammenligning med Togforsinkelserne i Udlandet vilde kunne komme til et Resultat, der stillede vore Baner i Skygge. Det er ganske sikkert, at vi kunne komme videre, end vi ere, og det vilde navnlig være en udmærket Kur mod Togforsinkelser at gennemføre Dobbeltspor paa forskellige Linier, hvorom jeg i en ikke fjern Fremtid vil tillade mig at stille Forslag. Deri, i Mangelen af Dobbeltspor, ligger ogsaa en meget væsentlig Grund til disse hyppige Togforsinkelser, men jeg skal i øvrigt ikke dvæle videre herved. Det er kun de Bemærkninger, der ere opførte i Betænkningen under Nr. 12, som give mig Anledning til enkelte supplerende Bemærkninger i Tilslutning til den ærede Ordførers Udtalelser. Angaaende Sund-